

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 197 คน จาก 197 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2550 จำแนกเป็น

1.1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 120 คน จาก 120 โรงเรียน

1.2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 77 คน จาก 77 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 จำนวน 132 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Yamané, 1970 : 125) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการทราบ

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ปริมาณความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ (.05)

ได้กลุ่มตัวอย่าง 132 คนและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้แบบสอบถามวัดความฉลาดทางอารมณ์ของ กรมสุขภาพจิต (2544 : 43) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข จำนวน 52 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating scale) และได้กำหนดค่าน้ำหนักของตัวเลือกตามเกณฑ์ของ กรมสุขภาพจิต (2544 : 43) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อความเชิงบวก ได้แก่ ข้อ 1, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 15, 17, 20, 22, 23, 25, 28, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49 และ 50 แต่ละข้อให้คะแนน ดังต่อไปนี้

4	คะแนน	หมายถึง	จริงมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ค่อนข้างจริง
2	คะแนน	หมายถึง	จริงบางครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่จริง

กลุ่มที่ 2 ข้อความเชิงลบ ได้แก่ ข้อ 2, 3, 5, 8, 9, 11, 13, 16, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 29, 30, 33, 35, 37, 40, 45, 47, 51 และ 52 แต่ละข้อให้คะแนน ดังต่อไปนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ไม่จริง
3	คะแนน	หมายถึง	จริงบางครั้ง
2	คะแนน	หมายถึง	ค่อนข้างจริง
1	คะแนน	หมายถึง	จริงมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านวินัยและการรักษาวินัย จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด

มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักเป็นรายข้อ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการกระทำหรือแสดงออก	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการกระทำหรือแสดงออก	อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการกระทำหรือแสดงออก	อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการกระทำหรือแสดงออก	อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการกระทำหรือแสดงออก	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การบริหารงานบุคคลและความฉลาดทางอารมณ์

2.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 52 ข้อ ของกรมสุขภาพจิต (2544 : 39-42) มาใช้ในการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบความคิดในการวิจัยและให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ พร้อมทั้งขอคำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of objective congruence : IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1.00

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

2.7 นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficients) (ล้วน สายยศ. 2538 : 193) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

ด้านความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.934

ด้านพฤติกรรมการบริหารบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.953

2.8 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้ว ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารงาน วิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามเครื่องมือวัดความฉลาดทางอารมณ์ ของกรมสุขภาพจิต

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (Percentage) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ กรมสุขภาพจิต (2543ก : 51) ดังนี้
คะแนนภาพรวมความฉลาดทางอารมณ์

มากกว่า 173	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 139	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

คะแนนความฉลาดทางอารมณ์แต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านดี

คะแนนภาพรวมด้านดี

49-59	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 59	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 49	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

1.1 เข้าใจและยอมรับอารมณ์ตนเอง

14-18	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 18	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 14	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

1.2 เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น

15-21	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 21	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 15	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

1.3 รับผิดชอบต่อส่วนรวม

17-23	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 23	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 17	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

2. ด้านเก่ง

คะแนนภาพรวมด้านเก่ง

46-60	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 60	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 46	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

2.1 รู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง

15-20	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 20	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 15	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

2.2 สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหา

14-20	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 20	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 14	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

2.3 การแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ

15-21	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 21	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 15	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

3. ด้านสุข

คะแนนภาพรวมด้านสุข

38-52	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 52	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ

น้อยกว่า 38	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ
-------------	-------	---------	-----------------------------------

3.1 ภูมิใจในตนเอง

10-14	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 14	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 10	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

3.2 พึงพอใจในชีวิต

16-22	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
มากกว่า 22	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 16	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

3.3 มีความสามารถในการสร้างความสุขให้ตนเอง

มากกว่า 22	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าเกณฑ์ปกติ
น้อยกว่า 16	คะแนน	หมายถึง	ความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุพราชธานี เขต 1 และเขต 2 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) และแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ ตามแนวคิดของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 :144) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .8 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงหรือสูงมาก
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .6 - .8 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .4 - .59 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .2 - .39 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .2 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ดังนี้

- 5.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- 5.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation)